

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Radana Malíka v právní věci žalobce: **APB - PLZEŇ a. s.**, se sídlem Losiná 303, 332 04 Losiná, zastoupený JUDr. Ing. Petrem Petržílkem, Ph.D., advokátem se sídlem Dvořákova 1624, Úvaly, proti žalovanému: **Krajský úřad Ústeckého kraje**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 9. 2014, JID: 122981/2014/KUUK, č. j. 3289/ZPZ/2014 - 3, vedené u Krajského soudu v Ústí nad Labem pod sp. zn. 15 A 72/2014, o návrhu žalobce na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích),

t a k t o :

- I. Krajský soud v Ústí nad Labem **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 15 A 72/2014 rozhodnout nejpozději ve lhůtě do **30. 9. 2016**.
- II. Navrhovatel **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 25. 5. 2016, Nejvyššímu správnímu soudu doručeným dne 1. 6. 2016, se žalobce (dále jen „navrhovatel“) domáhá určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to vydání rozhodnutí o žalobě ve výše označené věci Krajským soudem v Ústí nad Labem (dále jen „krajský soud“) do 30 dnů od právní moci usnesení Nejvyššího správního soudu.

Z předloženého spisu krajského soudu Nejvyšší správní soud zjistil následující skutečnosti. Navrhovatel podal dne 24. 10. 2014 ke krajskému soudu žalobu, kterou brojl proti rozhodnutí žalovaného ve věci žádosti povolení dočasného a trvalého odnětí pozemků určených k plnění funkcí lesa pro stavbu „Větrná farma Kryštofovy Hamry II“.

Usnesením ze dne 30. 10. 2014 vyzval soud navrhovatelova zástupce k úhradě soudního poplatku, poté přípisem ze dne 26. 11. 2014 vyžádal od žalovaného správní spis a vyjádření k žalobě ve stanovené 1 měsíční lhůtě. Spis i vyjádření k žalobě zaslal žalovaný soudu dne 19. 12. 2014.

Přípisem ze dne 5. 1. 2015 informoval soud žalovaného i navrhovatele o složení věc rozhodujících senátu, a vyzval ho k vyjádření, zda požaduje nařízení jednání ve věci. Na tuto výzvu reagoval navrhovatel replikou k vyjádření žalovaného, sdělil, že nevznáší námitku podjatosti rozhodujících soudců a projevil souhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Uvedenou repliku přeposlal soud žalovanému přípisem ze dne 22. 1. 2015. Písemností ze dne 15. 4. 2015 sdělil žalovaný soudu záměr uspokojit žalobce ve smyslu § 153 odst. 1 písm. a) správního řádu. Soud poté přípisem ze dne 22. 4. 2015 žalovanému stanovil 60ti denní lhůtu k vydání rozhodnutí v souladu s § 62 odst. 2 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žádostí ze dne 17. 6. 2015 usiloval žalovaný o prodloužení stanovené lhůty pro vydání rozhodnutí. Písemností ze dne 22. 6. 2015 informoval žalovaný soud, že Ministerstvo zemědělství neudělilo souhlas s postupem podle § 153 odst. 2 správního řádu. Navrhovatel požádal o určení lhůty k rozhodnutí krajským soudem návrhem ze dne 25. 5. 2016.

K návrhu se vyjádřil soudce senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout, s tím, že návrh není důvodný, až dne 22. 6. 2015 sdělil totiž žalovaný soudu, že mu nebyl udělen nadřízeným orgánem souhlas k uspokojení navrhovatele. Upozornil, že soud rozhoduje věci v pořadí, v jakém mu napadly; v současné době rozhoduje věci, které soudu došly v roce 2013.

Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu je důvodný.

Řízení o návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu, upravené v § 174a zákona o soudech a soudcích, představuje promítnutí zásad spravedlivého procesu z hlediska naplnění práva účastníka nebo jiné strany řízení na projednání jeho věci bez zbytečných průtahů, zakotveného zejména v ustanovení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, do řízení probíhajícího před soudem.

Dle § 174a odst. 1, věty první, zákona o soudech a soudcích „[m]á-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení [...]“

Při posuzování návrhu na určení lhůty je Nejvyšší správní soud vázán navrhovatelovou specifikací procesního úkonu, u něhož jsou namítány průtahy. Jen u takto vymezeného procesního úkonu zkoumá, zda dochází k průtahům. V nynější věci jsou průtahy namítány ve vztahu k vydání rozhodnutí, jímž se řízení před krajským soudem končí.

Důvodnost návrhu na určení lhůty zdejší soud posuzuje dle kritérií vymezených v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích. Těmito kritérii jsou složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a dosavadní postup soudu. Současně není bez významu ani § 56 odst. 1 s. ř. s., dle něhož soud projednává a rozhoduje věci podle pořadí, v jakém k němu došly; to neplatí, jsou-li u věci dány závažné důvody pro přednostní projednávání a rozhodování věci. V § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s. jsou vymezeny návrhy a věci, o nichž se rozhoduje přednostně.

Nejvyšší správní soud se zabýval jednotlivými kritérii, na jejichž základě se posuzuje důvodnost návrhu na určení lhůty.

Co se týče postupu samotného krajského soudu, lze konstatovat, že se soud nedopustil žádných průtahů ve vztahu k úkonům, které je nutno učinit, aby se řízení dostalo do stavu, kdy je možno vydat rozhodnutí. V přiměřené době informoval účastníky o složení senátu a vyzval je, aby se vyjádřili, zda souhlasí s rozhodnutím věci bez jednání, bez zbytečné prodlevy též vyzval žalovaného k předložení správního spisu a k vyjádření k žalobě. Poté, co soud obdržel

spisový materiál od žalovaného a jeho vyjádření k žalobě, toto vyjádření v krátké době zaslal navrhovateli. Nejvyšší správní soud tak konstatuje, že krajský soud v přiměřené době po obdržení žaloby dovedl řízení do stavu, kdy by bylo možno vydat rozhodnutí.

Je nutno rovněž posoudit, zda se krajský soud nedopustil průtahů tím, že by po nepřiměřenou dobu nevydal rozhodnutí, jímž se řízení končí. Takové posouzení považuje Nejvyšší správní soud za vhodné učinit v souvislosti s dalšími kritérii vymezenými v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích.

U dalších kritérií zmíněných v § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, tj. významu předmětu řízení pro navrhovatele a složitosti věci, Nejvyšší správní soud konstatuje, že nejde o exaktně měřitelná kritéria. Lze tak uvést, že nejde o věc ani velmi složitou (s ohledem na běžný rozsah žalobních námitek a nikoli rozsáhlý spisový materiál), ani o věc zcela jednoduchou (věc vyžaduje důkladné zhodnocení komplexní problematiky). K významu věci pro navrhovatele se navrhovatel ve svém návrhu blíže nevymezil. Zdejší soud pak konstatuje, že jde, objektivně nazíráno, o věc, kdy správní orgán zastavil řízení o žádosti navrhovatele o udělení výjimky pro povolení dočasného odnětí a trvalého omezení pozemků určených k plnění funkcí lesa; posoudit tedy bude třeba naplnění podmínek pro zastavení řízení v této věci k žalobním námitkám navrhovatele.

Vzhledem k tomu, že konkrétní porovnání významu předmětu řízení pro navrhovatele a složitosti věci mezi jednotlivými případy je prakticky nemožné a nelze na základě těchto kritérií jednotlivé věci seřadit, poměřuje Nejvyšší správní soud tato kritéria přímo s délkou řízení před krajskými soudy.

Při takovém posouzení, v němž byla zohledněna i ostatní kritéria dle § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že je třeba krajskému soudu určit lhůtu k vydání rozhodnutí, kterým se končí řízení vedené u něj pod sp. zn. 15 A 72/2014. Je nutno konstatovat, že soud za dobu blížící se dvěma rokům (20 měsíců) ve věci nerozhodl (žalobu soud obdržel dne 24. 10. 2014). U takové doby již začínají vyvstávat pochybnosti o porušení práva na spravedlivý proces. Z vyjádření soudce rozhodujícího senátu navíc vyplynulo, že v současnosti soud rozhoduje o věcech soudu napadlých v roce 2013 a navrhovatelovu věc hodlá vyřídit podle pořadí, v jakém žaloby přišly. To by znamenalo, že by navrhovatelova věc mohla být rozhodnuta také až v dalších letech, či počátkem roku 2017 (v lepším případě), což nelze připustit.

Nejvyšší správní soud si je plně vědom toho, že dle § 56 odst. 1 s. ř. s. soud projednává a rozhoduje věci v pořadí, v jakém k němu došly. Navrhovatelova věc přitom není přednostní věcí ve smyslu § 56 odst. 3 s. ř. s. V případech, kdy řízení netrvá nepřiměřenou dobu, akcentuje zdejší soud nutnost respektovat pravidlo dle § 56 odst. 1 s. ř. s., nejde-li o případy uvedené v § 56 odst. 2 a 3 s. ř. s., a to již z toho důvodu, že např. samotné hledisko složitosti věci nemůže být rozhodujícím pro dřívější či pozdější projednání případu. Zároveň ale v případech, kdy je přiměřená délka řízení překročena, byť by byl důvodem stav objektivní přetíženosti soudu, Nejvyšší správní soud již nemůže přihlížet k pravidlu o rozhodování věcí podle pořadí, v jakém soudu došly, resp. k tomu, že krajský soud má i starší věci, než je posuzovaný případ, které taktéž musí skončit. Opačným přístupem by totiž *de facto* odmítl poskytnout ochranu navrhovatelovým právům s nepřipustným odůvodněním, že jsou stejná práva někoho jiného porušena ještě závažněji.

V tomto směru se zdejší soud řídí názorem vyjádřeným Ústavním soudem, že *„je věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví, zakotvené v Listině a Úmluvě, byly respektovány*

a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít ke tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době“ (viz např. nález Ústavního soudu ze dne 14. 9. 1994, sp. zn. IV. ÚS 55/94, publikovaný jako N 42/2 SbNU 35, dostupný z <http://nalus.usoud.cz>).

Stejně jako Ústavní soud (srov. např. nález ze dne 7. 8. 2007, sp. zn. IV. ÚS 391/07, publikovaný jako N 122/46 SbNU 151) si přitom Nejvyšší správní soud plně uvědomuje, že jeho individuální rozhodnutí není systémovým řešením, neboť v případě, kdy by zdejší soud vyhověl návrhu na určení lhůty těch účastníků řízení před krajským soudem, jejichž věci jsou ještě starší než věc navrhovatelova, nedošlo by k faktickému zlepšení situace. Návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu není totiž nástrojem, který je schopen odstranit případnou přetíženost soudu. Nejvyšší správní soud však nemá jiný nástroj, který by mohl použít k ochraně navrhovatelů před případnými průtahy v řízení u krajských soudů.

Ve vztahu k otázce zachování principu rovnosti účastníků řízení před krajským soudem, která se v dané souvislosti nabízí, lze s odkazem na výše uvedený nález Ústavního soudu ze dne 7. 8. 2007 (viz bod 25. nálezu) zmínit, že: *„takový princip se uplatní toliko v situaci, kdy zásah do základních práv a svobod jednotlivce lze odstranit jiným způsobem, tedy existují-li vedle zvoleného nástroje také jiné prostředky, kterými lze zabránit zásahu do základních práv a svobod.“* Nejvyšší správní soud však jiný prostředek nemá a o návrhu na určení lhůty musí rozhodnout.

S ohledem na výše uvedená kritéria posuzování návrhu na určení lhůty k provedení procesního úkonu Nejvyšší správní soud shledal, že návrh je důvodný. Z tohoto důvodu určil krajskému soudu lhůtu do 30. 9. 2016 pro vydání rozhodnutí, kterým se končí řízení před tímto soudem vedené pod sp. zn. 15 A 72/2014. Tuto lhůtu lze považovat za přiměřenou vzhledem k okolnosti, že krajský soud již učinil všechny potřebné úkony předcházející vydání rozhodnutí a též vzhledem k tomu, že soud musí rozhodovat v přednostním režimu věci, jejichž projednání a rozhodnutí podléhají § 56 s.ř.s.; v tomto ohledu zdejší soud přihlédl rovněž k období, v němž si soudci vybírají dovolenou na zotavenou a proto byla lhůta pro rozhodnutí ve věci stanovena až na 30. 9. 2016.

Návrh navrhovatele byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Vzhledem k tomu, že vznik takovýchto nákladů z obsahu spisu nevyplývá a navrhovatel ani žádné náklady, které by mu v tomto řízení vznikly, neuplatnil, soud rozhodl tak, že se navrhovatel náhrada nákladů řízení nepřiznává.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. června 2016

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu